

עמ"ת (באר שבע) 57509-11-13 - מדינת ישראל נ' מארק פודובדוב (עציר)

עמ"ת (באר-שבע) 57509-11-13 - מדינת ישראל, עי נ' מארק פודובדוב (עציר מחוזי באר-שבע)
עמ"ת (באר-שבע) 57509-11-13
מדינת ישראל, עי
ב"כ עו"ד דקלה סרן
נגד
מארק פודובדוב (עציר)
(, ע"י ב"כ עו"ד אלכס שקלובסקי
בית המשפט המחוזי בבאר-שבע
[04.12.2013]
בפני: כב' השופט ברוך אזולאי

החלטה

ההליך

מדובר בערר על החלטת בית משפט, השלום באשקלון (השופט אלון רום), במ"ת 52894-10-13 מיום 27.11.13, לפיה שוחרר המשיב ממעצרו בתנאים הבאים: 1. מעצר בית מלא בבית הוריו, בעיר שדרות בפיקוח של הורי המשיב - פודובדוב אידה וסרגיי, אחי המשיב - פודובדוב דוד או סבו - איציק ברדצקי, 2. הפקדה בסך של 5,000 ₪, 3. ערבות עצמית וצד ג' על סך 10,000 ₪ כל אחד, הרחקה ואיסור יצירת קשר ישיר או עקיף, לרבות קשר טלפוני ואלקטרוני עם המעורבים בתיק.

נגד המשיב הוגש כתב אישום בן 2 אישומים ביום 24.10.13, המייחס לו שני עבירות של סחר והפצת חומר מסכן, לפי סעיף 7(א) לחוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג - 2013.

לפי המתואר בכתב האישום, ביום 24.9.13, מסר הנאשם שקית ובה חומר מסכן המכונה "נייס גיא", פעם אחת בתמורה ל- 50 ₪ ופעם נוספת בתמורה של 100 ₪. במעשיו אלה, סחר הנאשם בחומר מסכן האסור להפצה.

ההליך בבית משפט השלום

בדיון מיום 24.10.13, קבע בית משפט השלום, כי אין מחלוקת לכך שקיימת תשתית ראייתית לכאורית לעבירות, שקיימת עילת מעצר, וכן שמדובר בעבירות חמורות שיש בהן כדי לגרום סיכון רב לציבור. בית משפט השלום בחן את חלופות המעצר שהוצעו והתרשם מהן לחיוב, עם זאת קבע, כי יש לבחון באופן מקצועי האם ניתן ליתן אמון במשיב, והפנה אותו לקבלת תסקיר.

בתסקיר שהתקבל ביום 18.11.13, צוין, כי אף ששירות המבחן התרשם לחיוב מהערבים שהוצעו, הוא לא בא בהמלצה לשחרור המשיב לחלופת מעצר, גם לא בחיזוק החלופה באיזוק אלקטרוני, שכן אין בהם כדי לצמצם רמת הסיכון. בתסקיר משלים שהוגש ביום 25.11.13, נבחנה חלופת מעצר נוספת, בבית דודו של המשיב באופקים, אולם שרות המבחן דחה גם את חלופה זו, וציין, כי קיימת רמת סיכון גבוהה, וכי מעבר לחלופת מעצר רחוקה גיאוגרפית, יש צורך בטיפול אינטנסיבי ההולם את צרכי המשיב.

בדיון שהתקיים ביום 27.11.13, קבע בית משפט השלום, כי המשיב נעדר הרשעות קודמות, כאשר תיק קודם שלו הסתיים בצו מבחן ללא הרשעה. מדובר בעבירות חדשות מסוג עוון, ומשכך, על אף חומרת המעשים, אין להתייחס אליהם כאל סחר בסם מסוכן.

ביהמ"ש לא קיבל את המלצת שירות המבחן, בין היתר, הואיל ואין מדובר בסם מסוכן כהגדרתו בחוק, אלא בהפצת חומר מסכן, ומכאן שעילת המעצר עד תום הליכים בשעה שמדובר במשיב נעדר עבר פלילי אינה נקיה מספקות. לאור זאת, בחר ביהמ"ש לשחרר את המשיב לחלופת המעצר לעיל.

הערר

בערר שהוגש לבית המשפט ביום 29.11.13, טענה ב"כ העוררת שטעה בית משפט השלום בכך שהורה על שחרור המשיב לחלופת מעצר בבית, שעה שנקבעו שיש ראיות לכאורה נגד המשיב וקמה עילת מעצר. כן שגה בכך בית משפט השלום שעה שהתעלם מקביעתו בהחלטה מיום 24.10.13, בהתייחסו למטרת המחוקק והאינטרס הציבורי בחקיקת חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסוכנים, אשר יש לנהוג בה כפי שיש לנהוג בעבירות סמים. כן שגה ביהמ"ש בכך שהתעלם מהתרשמות שרות המבחן ביחס להתאמת החלופות, בכך ששחרר את המשיב לחלופה באזור מגוריו, שהרי ריבוי התיקים בהם מעורב המשיב ונסיבות ביצוע העבירות, יש בהם להעיד כי סביבת מגוריו משפיעה עליו לרעה. עוד הוסיפה ב"כ העוררת, כי שגה בית משפט השלום משהתעלם מהמסוכנות הנשקפת מהמשיב, זאת כעולה הן מהתסקירים שהוגשו בעניינו והן מהתיקים הנוספים שתלויים ועומדים נגד המשיב בעבירות מסוג זה. לאור זאת, יש להורות על המשך מעצרו של המשיב, עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

הדיון בפני בית משפט זה

בדיון בפני בית משפט זה, מיום 29.11.13, חזרה ב"כ העורר על עיקרי הערעור וטענה, כי מטרת החוק היא למגר את תופעת הסחר בחומרים מסוכנים, שהתופעות שלו הן כשימוש בסמים. בנוסף,

המשיב ביצע את העבירות המיוחסות לו מפתח ביתו, הגם שמדובר בדירה שכורה, ועסקין בעבירות שניתן לבצע בכל זמן ומקום. חוק זה בא לפתור את הבעיה של "סמי הפיצוציות" כשכל יום מתווספים סמים נוספים. המאשימה רואה בעבירות אלו עבירות מחוללות פשיעה, לתופעה שמתעצמת במדינת ישראל. מדובר במשיב שאמנם אין לו הרשעות קודמות, אך בעברו רישום ללא הרשעה, בתיק של סחר בסמים, וישנם תיקי מב"ד רבים נוספים נגדו.

מנגד, טען ב"כ המשיב כי יש להשאיר את החלטת בית משפט השלום על כנה. לדבריו, העבירות בהן מואשם המשיב הן עבירות מסוג עוון. מדובר במשיב צעיר, ללא עבר פלילי, עם רישום בבימ"ש לנוער בלבד, שזהו מעצרו הראשון. המחוקק לא סבר שמדובר בעבירות זהות, כי מדובר בעבירות מסוג עוון, ועבירות סמים הן מסוג פשע. באשר לעילת המעצר, בית משפט השלום קבע שעילת המעצר הינה גבולית ואינה חד משמעית. באשר לחלופה בבית הורי המשיב, הרי ששירות המבחן ציין שבזמן שהמשיב היה בביתם המצב היה טוב, וכשהוא התגורר בשכירות, לפני חצי שנה החלו כל הבעיות, כך שפיקוח ההורים הינו חיוני. כמו כן הוסיף, כי בית משפט השלום התרשם מהחלופה, הערבים נחקרו וביהמ"ש הגיע למסקנה שניתן להשיג את חלופת המעצר דרך שחרור לחלופה. באשר למתן אמון במשיב, הרי ששירות המבחן שגה בהמלצתו, שכן המלצתו אינה נכונה הואיל ומדובר בשילוב קהילה טיפולית לגבי אדם שלא מכור לסמים.

דיון

לאחר שעיניתי בחומר שבתיק, לרבות החלטתו של השופט אלון רום בבית משפט השלום נראה לי שיש לקבל את הערר. מדובר במשיב החשוד כי ניהל תחנת ממכר לחומר מסכן מביתו ובהפצת חומר מסכן המכונה "נייס גיא", כאמור בהכרזה על חומרים אסורים בהפצה, שפורסמה בילקוט הפרסומים ביום 12.9.13, בניגוד לסעיף 2(7) לחוק הנ"ל. אין מחלוקת באשר לקיומן של ראיות לכאורה ולכך שמעשי המשיב לכאורה מקימים עילת מעצר. השאלה העיקרית שעמדה בפניי ביחס לחומר שבתיק הינה, האם בעניינו של הנאשם מתקיימות נסיבות שיהא בהן כדי להביא לשחרורו לחלופת מעצר ראויה.

סעיף 1 לחוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג - 2013, מגדיר מהו חומר מסכן, כאשר השפעתו הינה "בדרך הדומה לפגיעה הנגרמת כתוצאה מהשימוש בסם מסוכן", מטרת החוק היא מאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, בשים לב לעובדה שכיום קיימים חומרים מסכנים בנוסחאות כימיות שונות, שחלקם לא נכללים בפקודת הסמים המעודכנת מעת לעת.

מכאן, נראה כי המחוקק הקיש בין עבירות הפצת חומר מסכן לבין הפצה או סחר בסם מסוכן. הסכנה הגלומה בשימוש בחומרים מסכנים כאמור, דומה בטיבה לסכנה הגלומה בהפצת סמים מסוכנים. אין חולק, כי העבירות הן עבירות חמורות אשר יש בהן כדי לגרום סיכון רב לציבור, ומכאן קמה למעשה עילת המעצר בשל המסוכנות הרבה, אף שמדובר בעבירה מסוג עוון.

הפצה וסחר בחומרים מסכנים מהווה עבירות חמורות הוות אסון לחברה, ויש שחומרים מסכנים אלו, בדומה להשפעות סמים מסוכנים, גורמים להרס רב ומצמיחים עבירות קשות. לאור החומרה הרבה שבכך, צריכה להיות גם עוצמת המלחמה בנגע רע זה.

המדיניות הנהוגה בנוגע למעצרים של נאשמים בסחר בסמים הינה כי אין להסתפק בחלופת מעצר למעט במקרים חריגים ויוצאי דופן, זאת לאור הקושי ליתן אמון, בסוחר סמים, גם שעה שאלו יהיו נתונים במעצר בית, ולאור המסוכנות הרבה הנובעת מהם, לעצמם, לאחרים ולחברה בכללותה (בש"פ 3856/03 מחמוד נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 5.5.03)). בנסיבות אלו, אין להמעיט בערך ההרתעה בגין מעשים מסוג זה.

המפקחים שהוצעו על ידי המשיב נמצאו כראויים על ידי בית משפט השלום, ואולם, נראה לי כי לא די בהם כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת מהמשיב וכדי להוות גורמים מציבי גבולות. בנוסף, מדובר בחלופה ללא ריחוק גאוגרפי של המשיב מאזור ביצוע העבירה, ונראה כי הערבים שהוצעו ובעיקר אימו של המשיב, שציינה כי תעזוב את עבודתה כדי לשמש מפקחת למשיב ככל שתידרש, לא הבינה את המחיר הכבד הנדרש מהם, ככל שההליך המשפטי יימשך. בנסיבות העניין נראה לי, כי אף שמדובר בבחור צעיר, שזהו מעצרו הראשון ובאמתחתו רישום בבית המשפט לנוער שהסתיים בצו מבחן ללא הרשעה, יש לקבל את עמדת שירות המבחן, כפי שהיא מובאת בשני התסקירים שהוגשו לבית המשפט. בנוסף לכך, נגד המשיב תיקי מב"ד נוספים בגין עבירות מסוג זה. בה במידה, והעורר יציע ערב אחר, לגביו ישוכנע בית המשפט כי יהווה חלופה ראויה שיש בה כדי להשיג את מטרות המעצר, לקדם את שיקומו ורכישת מיומנות להתארגנות חיובית בחייו, ולנטרל את מסוכנות העורר לשלום הציבור וביטחונו, תהא אפשרות לשקול את החלופה לאחר קבלת תסקיר מעצר. לאור האמור, אני מקבל את הערר ומורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים. ניתנה היום, א' טבת תשע"ד, 04 דצמבר 2013, במעמד הצדדים.